

loge pripravljene in sedaj je dolžnost državnega zbora, da jo reši. Trgovskemu ministru smo prav hvaležni, da je pokazal, kje je pravi vzrok oviri, da ne pridemo v nobene količkej ugodne obrtne reforme.

Seveda ko bi sledili po vrstah obeh strank pa bi kmalu se lahko prepričali, zakaj da odsek ne more rešiti obrtne stvari. Na obeh straneh bi našli ljudij, ki si kaj radi izkoristijo sedanje neurejene obrtne razmere. Posebno, če se določi, da se z rokodelskimi obrti ne bodo smeli pečati razne kapitalistične družbe, bi marsikomu to ne ugajalo, brez tega pa vsa reforma ne more nič koristiti. Zaradi tega bode pred volitvami treba gledati, da se izbero taki možje za poslance, ki ne bodo imeli taci koristij.

Obrtnijske raznoterosti.

Siva lesna namaka. Starejši mizarji so dajali lesu sivo barvo z namakanjem s čreslovo kislino, železnim vitri-jolom in golunom. Pozneje je podala kemija v smodni šiškovini (Pyrogallussäure) novo in boljše sredstvo za sivo barvanje lesa. V družbi z železnim vitri-jolom ta kislina kaj lepo pobarva les in goluna ni treba jemati na pomoč. Na svitlobi pa postane tako napojen les kmalu rujavkast in v teku let se je siva namaka spremenila v rujavkasto. Bolj trdna je siva barva, če vzamemo namesto smodne šiškove kisline navadno šiškovo kislino (Gallussäure). V novjšem času priporočajo barvilo, ki se dobiva v katranu in je na prodaj z imenom nigrosin. Raztopi 7 gramov nigrosina v 1 litru vode in s tem namaži les. Barva je srebrno siva jako lepa in vztrajna.

Kmetijstvo.

Zanemarjeno sredstvo za povzdigo kmetijstva.

Da dovedemo zemlji dušika, je dobro napeljavanje vode iz rek in potokov in pa nadanje vode višje ležečih zemljišč na travnike in njive.

Rastline morejo vsrkavati dušik le kot solitrovo kislino. Dušik v sebi imajoče snovi, se mora najprej premeniti v amonjak, na to pa v solitrovo kislino. Solitrove kisline pa ne posrka nobena prst, temveč z vodo gre v nižje plasti, v kolikor je sproti rastline ne porabijo in je tako za poljedelca zgubljena. V Angliji so izračunali, da na leto na enem hektarji 17 do 83 kilogramov dušika v vrednosti od 14 do 70 gld. odpelje vodo seboj. Ta voda pa pride potem zopet kot studenec in pride v potoke in reke. Za koliko milijonov vrednosti odpeljejo slednje leto reke dušika v morje. Iz povedanega je jasno, da je kaj umestno, če tako vodo porabimo za kmetijstvo,

Preiskave so pokazale, da solitrove kisline po tudi drugih snovij, ki jih ima v sebi taka voda, ne posrkajo najprej razne prsti in oddado rastlinam, temveč jih porabljaajo takoj korenine rastlin. Posebno dobro je nava-janje vode na travnike in polja, če rastejo na njih hitro rasteče rastline ali če je zemlja slaba, da manjka dušika. Tedaj rastline sproti porabljaajo dušik raznih rastlin. Pri

drugačnih razmerah še mnogo redilnih snovij odpelje voda v nižje plasti.

Zaradi tega je dobro primakati rastlinam, dokler rastejo, zlasti pomladi, ali v zgodnjem poletju. V Lombardiji baš z namakanjem dobe naravnost čudovito sena.

Rastline dušik namakalne vode še bolje izrabijo, ako se je jim dobro pognojilo s kalijevimi ali fosfornokislimi snovmi, ker rastline v nekem gotovem razmerji vsprejemajo vse redilne snovi. Če dobe več kalija in fosforne kisline, porabijo več dušika.

Posebno je koristno namakanje, kjer je gorkejša podnebje in lahka zemlja. Porabi naj se v taci krajih voda, če jo je le moč napeljati. S tem si več kakor podvojimo pridelke. Pred vsem je pa dobro namakati travnike, ker mnogi ljudje še ne znajo dovolj ceniti. Brez vode večkrat tudi druga gnojila dosti ne koristijo. Seveda je treba ozirati se tudi pri tem namakanju na potrebo. Premokrih vrtov ne gre namakati, ker bi le krmo spridili. Polja se pa seveda ne smejo namakati, kadar pridelki že cveto ali zore. Sicer je pa namakanje polja manj v navadi, kjer ne sejejo riža. Ravnati se je pri vsem po razmerah in to mora umni kmetovalec tudi malo sam preudariti.

Kmetijske raznoterosti.

Kakšna jajca so za valjenje? Za valjenje se naj vzamejo sveže, ne čez tri tedne stara jajca, lepe oblike in z gladko lupino. Biti morajo precej debela, da se izležejo močna piščeta. Posebno debela jajca se ne smejo dajati valiti, ker sta v njih po dva rumenjaka in piščeta, ki se iz njih izležejo, niso prav razvita, večkrat se pa ne izležejo.

Kako odvadiš krave, da se same ne sesajo? Trikrat na dan namaži kravi vime z vodo, v kateri si raztopil nekoliko aloa. Aloa se dobi po ceni v vseh drugerijah.

Poučni in zabavni del.

Deset let v Ameriki.

(Iz osebnih spominov Rusa P. Tverskega.)

VII.

(Dalje.)

Naposled je za prevažanje otrok v šolo in iz šole določeno 30.648 dolarjev stroškov. Pred desetimi leti teh stroškov še ni bilo in so nastali, da se olajša obiskovanje šole v redkonaseljenih krajih in da je mogoče vzdrževati šole za nezadostno število otrok. Ceneje je otroke voziti slednji dan, kakor pa vzdrževati dobro šolo za 2 ali 3 ljudi. Poročilo priporoča, da naj se še več izdaje v ta namen; pobijo mnenje nekaterih starišev, da je bolje imeti slabo šolo pa blizu, kakor dobro pa oddaljeno.

Svet za narodno izobraževanje mora pa tudi skrbeti za poduk slepih, gluhonemih in bebastih otrok. V letu, o katerem govori poročilo, se je izdalo za izobraženje gluhih učencev na taci specialnih šolah 35.337 dolarjev, za izobraževanje slepcev v jedni šoli 95.267 in bebecv v jedni šoli 153.529 dolarjev. Stroški so bili pokriti iz po-